Minister
Spraw Zagranicznych

BM.6003.5.2026 / 4
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senator Ewę Monikę Kaliszuk podczas 56. posiedzenia Senatu RP w dniu 8 kwietnia 2026 r. w sprawie szkół polskich na Litwie, przesyłam następujące informacje.

1. **Które polskie szkoły na Litwie są obecnie objęte planami reorganizacji lub likwidacji?**

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej dostrzega niewywiązywanie się Republiki Litewskiej z jej zobowiązań dot. praw polskiej mniejszości narodowej wynikających m.in. z Traktatu o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy podpisanego w 1994 r. oraz Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych. Rząd RP podejmuje interwencje na rzecz przekonania Wilna o potrzebie przestrzegania zobowiązań wynikających z aktów prawa międzynarodowego. Kwestie praw mniejszości polskiej na Litwie są podnoszone podczas rozmów dwustronnych na najwyższych szczeblach. Jednym z najważniejszych tematów jest polska oświata na Litwie, ponieważ szkoły z nauczaniem języka polskiego są ważnym elementem podtrzymywania polskiej tożsamości.

W wyniku decyzji władz samorządowych rejonu trockiego (odwołania od tych decyzji zostały następnie odrzucone przez litewskie sądy administracyjne) nastąpiło zniesienie odrębności organizacyjnej szkół w Starych Trokach i Połukniu oraz przekształcenie ich w filie placówek polskojęzycznych w Trokach i Landwarowie. W przypadku pierwszej ze szkół proces „reorganizacji" zakończył się 1 września 2025 r., w przypadku drugiej – jego zakończenie planowane jest na 1 września 2026 r. Od momentu podjęcia decyzji o przekształceniu szkół w filie, a de facto – o ich degradacji – zarówno MSZ RP, jak i inne polskie organy, interweniowały w tej sprawie wielokrotnie przy okazji kontaktów ze swoimi odpowiednikami na Litwie. Działania te nie przyniosły jednak oczekiwanego rezultatu.

2. **Jakie działania podejmuje Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w celu ochrony prawa Polaków na Litwie do edukacji w języku ojczystym?**

Polska – jako państwo wypełniające swoje zobowiązania dotyczące praw mniejszości narodowych – oczekuje od swoich partnerów na arenie

międzynarodowej tożsamych działań, czyniąc tę sprawę stałym przedmiotem zabiegów dyplomatycznych. Dobro Polaków za granicą jest przedmiotem szczególnej uwagi władz RP. Polsko-litewskie partnerstwo rozwijające się intensywnie i pozytywnie w obszarach bezpieczeństwa oraz polityki wschodniej nie przełożyło się dotychczas w sposób adekwatny na poprawę sytuacji Polaków na Litwie. Kwestie praw polskiej mniejszości narodowej, w tym jej edukacji, są stałym elementem rozmów między władzami obu państw oraz przedmiotem zabiegów MSZ i Ambasady RP w Wilnie.
W ostatnim czasie MSZ podjął rozmowy mające służyć m.in. wypracowaniu rozwiązań w obszarze edukacji oraz przekonaniu litewskich partnerów do podjęcia dialogu w gronie ekspertów i przedstawicieli resortów edukacji obu państw. Efekty tych rozmów będą przekładać się na stosunki polsko-litewskie.

3. **Czy kwestia ta była przedmiotem rozmów dyplomatycznych pomiędzy rządami Polski i Litwy, a jeśli tak, to jakie są dotychczasowe rezultaty tych rozmów?**

Ministerstwo Spraw Zagranicznych dba o to, by podczas wszystkich polsko-litewskich spotkań na szczeblu głów państw, szefów rządów, przewodniczących parlamentów oraz ministrów właściwych ds. zagranicznych i ds. oświaty były podnoszone kwestie związane z prawami Polaków na Litwie. Ostatnie rozmowy tego rodzaju miały miejsce w czasie spotkań Marszałka Sejmu W. Czarzastego oraz Marszałek Senatu M. Kidawy-Błońskiej z przewodniczącym Seimasu Republiki Litewskiej J. Olekasem w Warszawie (27 kwietnia 2026 r.), w trakcie których strona litewska zadeklarowała m.in. gotowość do powołania polsko-litewskiej grupy ds. edukacji mniejszości narodowych.

Z wyrazami szacunku

wz. Artur Harazim
Podsekretarz Stanu
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

do wiadomości:

Pani Rita Kameduła-Tomaszewska, Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Artur Mariusz Harazim
2026-05-04 17:20:48